

Justitsministeriet

Dato: 18. juni 2008

Dok.: MSF40492

Sagnr.: 2008-154-0140

Udkast til tale til ministeren til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål AI fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del) onsdag den 18. juni 2008

Spørgsmål AI:

”Ministeren bedes uddybe sin besvarelse af spørgsmål 791 om indsatsen over for børnelokkere på internettet m.v.”

1. Retsudvalget har bedt mig om at uddybe min besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 791, der blev stillet samme dag som samrådsspørgsmålet.

Jeg har bemærket, at anmodningen om en ”uddybning” af den skriftlige besvarelse er kommet, før udvalget har haft lejlighed til at se svaret.

Det giver mig anledning til at understrege, at jeg naturligvis altid bestræber mig på at besvare Folketingets spørgsmål så fyldestgørende som muligt.

Det gælder også i forhold til spørgsmål nr. 791.

Og det gør det faktisk lidt vanskeligt for mig her i samrådet i dag at bidrage med ret meget supplerende i forhold til redegørelsen i mit skriftlige svar, som Retsudvalget modtog i går.

Når det er sagt, anerkender jeg naturligvis fuldt ud udvalgets ønske om at sætte fokus på problemerne med ”grooming” og børnelokkere på internettet.

Som jeg tror, man kunne se af mine udtalelser til medierne i forbindelse med Ekstra Bladets afsløringer for nogle uger siden, er det også en sag, der ligger mig meget på sinde.

Så selvom det som sagt er begrænset, hvor meget nyt jeg kan bidrage med, er jeg glad for i dag at få lov til at give udvalget en mundtlig, overordnet redegørelse for politiets indsatsen på området.

2. Seksuelle overgreb mod børn hører efter min mening til blandt nogle af de værste forbrydelser overhovedet. Man mangler simpelthen ord, når man tænker på, at voksne mennesker kan få sig selv til – fuldstændigt hensynsløst – at udsætte uskyldige børn for den slags overgreb, der efterlader dem traumatiserede for livet.

Derfor har det også været meget forstemmende – og faktisk ret skræmmende – at se, hvor mange voksne mænd der tilsyneladende bruger internettet til at udnytte børn og unges sårbarhed og tillid.

[Strafskærpelserne i 2002 og 2008]

2. Regeringen har fra starten prioriteret indsatsen mod seksuelle overgreb mod børn meget højt – og vi har gennem årene taget en stribe initiativer på området.

Allerede i 2002 gennemførte vi en skærpelse af straffen for seksuelt misbrug af børn, hvor strafferammen blev hævet fra 6 til 8 års fængsel.

Rigsadvokaten har siden strafsækærpelsen overvåget straf-niveauet, og det er Rigsadvokatens opfattelse, at der i retspraksis i langt hovedparten af afgørelserne på områ-det er taget hensyn til disse strafsækærpelser.

Senest vedtog Folketinget som bekendt i sidste uge et lovforslag, som sikrer, at straffen i sager om samleje og anden kønslig omgang med børn under 15 år – når der foreligger udnyttelse af en fysisk eller psykisk overle-genhed – er på samme niveau som straffen for voldtægt mod voksne.

Tanken bag dette lovforslag har været, at straffen for samleje med børn bør være den samme som straffen for overfaldsvoldtægt mod voksne - selv om det ikke har været nødvendigt at bruge egentlig fysisk vold over for barnet for at gennemføre det seksuelle overgreb.

Med lovændringen er der nu lagt op til, at straffen for et enkeltstående fuldbyrdet samleje med et barn under 15 år fremover som udgangspunkt skal udmåles til fængsel i 2 år og 6 måneder.

Jeg er faktisk meget glad for lovændringen. Og jeg synes, at den strafskærkelse, der er lagt op til, er helt naturlig, når man tænker på forbrydelsens grovhed.

Jeg synes samtidig, at vi med vedtagelsen af strafskærpelsen har sendt et vigtigt signal om, at vi som samfund simpelthen ikke vil finde os i, at pædofile forgriber sig på vores børn.

[NITEC]

3. I takt med at internettet er blevet en større og større del af vores hverdag, har forbryderne jo desværre også fået øjnene op for de nye muligheder, som internettets udbredelse har bragt.

Det gælder særligt, når vi taler om pædofile. Og her har internettet jo desværre skabt helt nye udfoldelsesmuligheder for personer, der forsøger at komme i kontakt med børn med henblik på at begå seksuelle overgreb.

Det gælder navnlig i forhold til det fænomen, som kaldes ”grooming”, hvor en voksen over en periode opbygger et tillidsforhold til et barn – typisk via internettet eller mobiltelefon – for senere at kunne udnytte dette tillidsforhold eller ”venskab” til at mødes i den virkelige verden og dér forgribe sig mod barnet.

Som på alle andre områder betyder den nye type kriminalitet, der følger med den teknologiske udvikling, at politiet skal udvikle nye metoder til at efterforske, opklare og forebygge kriminaliteten.

Som det også fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. 791, har et af politiets modsvar i forhold til børnepornografi og ”grooming” på nettet været at oprette Rigspolitiets Nationale IT-Efterforskningscenter:

NITEC – som Retsudvalget jo i øvrigt tidligere har haft lejlighed til at besøge.

NITEC yder bistand til landets politikredse i bl.a. sager om seksuelt misbrug af børn, der har relationer til internettet.

Og NITEC modtager indberetninger fra politikredsene og internetudbydere om anmeldelser vedrørende bl.a. såkaldt ”grooming” .

Et eksempel på et af de meget effektive tiltag, som NITEC har stået bag, er ”børnepornofilteret”, som er blevet skabt i et samarbejde mellem Rigspolitiet, internetudbydere og Red Barnet.

Dette initiativ indebærer, at Rigspolitiet løbende videregiver oplysninger til internetudbydere om hjemmesider, der kan indeholde materiale af børnepornografisk karakter, så internetudbydere kan blokere adgangen til disse hjemmesider.

[Morgens børneporno-aktion – ”Gyldenbørste”]

4. Som de fleste nok har hørt i pressen i dag, gennemførte NITEC tidligt i morges – sammen med alle landets politikredse, undtagen Bornholm – en koordineret og landsdækkende aktion mod personer, der har distribueret børneporno på internettet.

Kl. 6 i morges blev der således foretaget ransagninger på ca. 40 adresser rundt i hele landet.

Det siger sig selv, at der forud for en så stor aktion er gået et en langvarig og ressourcetung efterforskning. Og jeg synes egentlig, at aktionen er et fremragende eksempel på, hvor intensivt politiet rent faktisk arbejder på at få stoppet overgreb mod børn på nettet.

[Internationalt politisamarbejde]

5. Også i det internationale politisamarbejde er der stor fokus på misbrug af børn.

Dansk politi har som bekendt flere gange deltaget i store internationale politiaktioner mod børnepornografi, hvor politistyrker rundt omkring i hele verden på samme tid har slået til mod mistænkte pædofile.

Det er klart, at efterforskning i internationale sager kræver store ressourcer og intensiv koordinering. Derfor er det utroligt vigtigt med et effektivt internationalt samarbejde på dette område.

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. 791, har de nordiske lande derfor i 2008 forstærket samarbejdet vedrørende IT-kriminalitet.

Og på dansk initiativ har man etableret et særligt ”Nordisk Forum for IT-efterforskningsmæssigt Samarbejde”, hvor man bl.a. drøfter, hvordan samarbejdet om at bekæmpe ”grooming” kan udbygges og styrkes.

At ”grooming” og børneporno er genstand for meget stor fokus, ses også af, at det sat på dagsordenen både for det nordiske rigspolitichefmøde og det nordiske justitsministermøde til august.

[Efterforskningsmetoder]

6. I spørgsmål nr. 791 er der spurgt ind til politiets muligheder for at tage nye metoder i brug ved efterforskningen af internetrelaterede sager om seksuelt misbrug af børn.

Helt overordnet kan jeg fortælle, at Rigspolitiet i øjeblikket arbejder på at tage nye, mere pro-aktive, metoder i brug – bl.a. såkaldt agentvirksomhed.

Og Rigspolitiet forventer at kunne iværksætte en mere offensiv efterforskning på internettet inden udgang af 2008.

Jeg har naturligvis forståelse for, at det kan have stor interesse at få nærmere indblik i, hvordan politiet ”fysisk, faktisk” griber disse sager an. Høre noget mere om, hvad det helt præcis er, politiet gør for at få fat i de pædofile på nettet og skaffe konkrete beviser, der kan føre til domfældelse.

Jeg håber dog, at Retsudvalget har forståelse for, at politiet meget gerne vil holde lav profil omkring de konkrete efterforskningsmetoder, så man ikke uforvarende kommer til at spille de pædofile kort på hånden, der forringer politiets muligheder for at fange dem.

Af samme grund er politiet som bekendt også meget tilbageholdende med at afsløre, hvilke konkrete efterforskningsmetoder der bruges i f.eks. rocker-, narko- eller terrørsager. Derfor vil jeg gerne understrege, at det er meget vigtigt – ikke mindst for den fremadrettede indsats på området – at politiet får lov til at holde kortene tæt ind til kroppen, når det gælder deres specifikke efterforskningsmetoder.

Og derfor vil jeg også gerne benytte denne lejlighed til at appellere til, at vi som politikere påtager os et medansvar for at sikre, at politiets metoder ikke prigsives.

Det er nok særligt vigtigt at holde sig for øje, når vi oplever et pres fra medierne for at få indblik i det hemmelige – og derfor spændende – politiarbejde, som jo altid er godt stof.

For som illustreret af morgens politiaktion er den omstændighed, at der ikke hele tiden kan berettes om nye sager i pressen, langt fra det samme, som at der ikke sker noget. Efterforskningsarbejde har det bare med at være mere effektivt, når det kan få lov til at blive færdiggjort i ro og mag – og fortrolighed.

[Forebyggelse]

7. Det er klart, at de lovgivningsmæssige og operative tiltag for at pågribe og straffe pædofile ikke kan stå alene.

Det bedste ville selvfølgelig være, hvis vi helt kunne forebygge, at børn blev udsat for seksuelle overgreb.

Forudsætningen for, at ”grooming” overhovedet kan foregå, er, at et letpåvirkeligt barn over en periode kan chatte på internettet, uden at de ansvarlige voksne opdager, hvad der foregår.

Derfor er det afgørende, at vi voksne også er opmærksomme på at sikre, at børnene lærer de grundlæggende spilleregler for at færdes på internettet, så de er forberedt på de farer, som de kan møde.

Det er vigtigt, at vi forældre og andre voksne i børnenes dagligdag er opmærksomme på børnenes færden på internettet - opfanger deres signaler og spørger ind til en hemmelighedsfuld opførsel.

Jeg vil i den forbindelse gerne fremhæve den hjemmeside, som Det Kriminalpræventive Råd i samarbejde med Red Barnet har udarbejdet med vejledning i ”sikker chat” til børn, unge, forældre og fagfolk.

[Afslutning]

8. Som det gerne skulle stå helt klart, er indsatsen mod seksuelt misbrug af børn – herunder ”grooming” og børneporno – et meget højt prioriteret indsatsområde.

Det illustreres med al ønskelig tydelighed af den landsdækkende aktion, som politiet her til morgen gennemførte på ca. 40 adresser i hele landet.

Og som nævnt intensiverer politiet nu indsatsen yderligere.

Så jeg kan slutte af med et meget klart budskab til de mænd, der måtte sidde derude og lege med tanken - eller måske endda allerede er i gang med ”grooming” og børneporno:

De skal ikke føle sig sikre. Før de aner det, kan det være deres hoveddør, politiet banker på en morgen kl. 6.

TAK